

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IX. De testimonio ferendo ab Advocato, vel Procuratore, Hærede, vel Legatoria, & alijs quibusdam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Et *V. recusatis h. t.* habetur, quod Ordinarium possit coram suo Vicario testimonium dicere in causa, quæ coram Vicario agitur, & ex potiore ratione potest etiam delegans coram delegato testimonium ferre, cum in neutro casu in causa coram se pendente, sed alteri delegata testimonium dicat.

§. IX.

De testimonio ferendo ab Advocato, vel Procuratore, Herede, vel Legatario, & aliis quibusdam.

Nequè Advocatus, neque Procurator in ea causa, in qua fuit Advocatus, vel Procurator, in testem admittendus est, uti habetur ex *can. Si testes 3. §. Patroni causa 4. q. 3. & ex c. Insuper. 6. h. t. junctâ Glossâ.* In calu (propter præsumptam scilicet affectionem ad hanc causam) etiam finito officio, aut si velit deponere, aut deposuerit officium Advocati aut Pronuntiatoris in tali causa, in secunda v. g. instantia, sive in judicio appellationis, uti habetur ex *c. Romana 7. h. t. in 6.* nisi contra eum produceretur in testem, cui in prima instantia favit, cum esset in tali casu ratio affectus ad causam, prout etiam non habetur, si nondum cœpit agere in judicio, aut si pro illo quidem, cujus Advocatus v. g. in una causa fuit, in alia tamen causa in testem produciatur. Et cum allata ratio etiam probet contra Curatorem, vel Tutorem in causa pupilli sui, aut minoris, contra Administratorem, Syndicum, & Actorem in causis cœptorum negotiorum ab illis ageendorum, &c. consequenter etiam

de his intelligi debet, quod dictum in Advocatis & Procuratoribus.

Mediator verò, sive ille, qui inter contrahentes v. g. conciliator, & mediator quasi fuit, non potest ordinariè in negotio, cujus mediator fuit, testis esse, rationem sæpius jam allatam, si tamen utraque pars sive litigantes consentirent in eum, ut testem, in tali negotio potest invitatus etiam compelli, ut sic testis, *per Glossam receptam in c. 1. V. Censuræ in 6.* vel si favor matrimonii ab eadem ficatione pendeat, aut admittatur, non probandam validitatem contractus, & tantum ad probandam circumstantiam aliquam, vel ad infirmandum contractum, cum ratio affectus in talibus casibus patum, vel nihil probet.

De Herede aut Legatario quod dicendum sit ratione testamenti, in *q. Hæres vel Legatarius scriptus est, in Lib. 3. De Testamentis* dicitur, et quod loco etiam patebit, quod in judicio pro valore testamenti asserendo non admittatur in testem Hæres, aut Fideicommissarius universalis, admittatur autem Legatarius, seu Fideicommissarius particularis.

De venditore res certa est, quod emptore in causa rei venditæ testis esse non possit, quia restatur ut sic in proprium interesse, cum evidè re venditæ talis venditor ad pretii, & damnationis quæ patitur emptor, restitutionem. Donans verò pro donatario, & in favore donatarii testis esse non potest in causa donatæ, ob affectum, quem habet ad stabilitatem donationis, sed nec fideiussor testis esse potest in causa, in qua fideiussit, contra creditorem debitorem.

pro quo fidei iussit, neque principalis debitor in causa sui debiti, cum ubique proprium interesse interuenit.

§. X.

An in causa Universitatis, vel Collegii is, qui est pars, vel membrum ejusdem, possit testimonium ferre?

Respondetur affirmativè, juxta c. Insuper. 6. & in c. Cum Nuntius 12. h. t. quod verum est de Collegio, seu Universitate, tam Seculari, quam Ecclesiastica, ita ut quilibet in particulari, etiam si talis communitatis pars sit, in testem pro sua communitate admitti debeat, cum non ferant in propria causa testimonium, sed pro jure Universitatis, quod distinctum quid est à jure singulorum: Et quamvis ex tali pro Universitate testimonio commodum aliquod tales testes habeant, hoc tamen non censetur tantum, ut falsum depositurus in bonum suæ communitatis videatur talis honestus, & bonæ vitæ testis: quodd si enim magna singulorum utilitas conjuncta esset cum jure Universitatis, illorum testimonium, qui magnam exinde utilitatem haberent, non audiretur, cum in effectu hi agerent de proprio commodo; prout etiam non admittitur membrum Universitatis in causa criminali in favorem Communitatis, aut in causa Civili valde ardua, ubi testes omni exceptione majores requiruntur; neque admittitur talis pars Communitatis in favorem hujus deponens, si valde parva sit Communitas, cum hi tales potius inter domesticos numerandi sint.

De Episcopo verò aut alio Ecclesiæ Prælato dici quidem potest, quodd in causa suæ Ecclesiæ vel Monasterii in testem admittendus sit, prout patet ex inscriptione c. Insuper 6. h. t. Si tamen Prælati Procuratorem in judicio constituat, qui suo nomine agit, non potest esse in ea causa testis, cum in tali causa actor principalis ipse Prælati habeatur, & consequenter, neidem sit actor & testis, admitti in testem non debet, sicuti nec admitti debet in testem, casu quo Collegium non habeat, sed solus administrat, & solus agat, vel agat de redditibus suæ mensæ.

SECTIO II.

De numero, juramento, & depositione testium.

§. I.

Quot testes requirantur ad legitimam probationem, & plenam fidem faciendam?

Ordinariè ad probationem rei gestæ requiruntur, & sufficiunt duo testes idonei, & omni exceptione majores, tam in profanis, quam Ecclesiasticis, tam in Civilibus, quam in Criminalibus causis, prout ex capite 17. & 19. Dentronomii habetur, & ex c. In omni 4. & c. Licet 23. h. t. Sunt quidem aliquæ causæ, in quibus de jure plures, quam duo, aut tres testes requiruntur, prout etiam patet ex Can. 2. junctâ Glosiâ V. Præsul. Caus. 2. q. 4. De consuetudine tamen hodie non omnia observantur: & quantumvis hac in re quoad numerum tes-

R r 3 stium